

KANADSKÉ LISTY

Second Class Mail-Reg. No. 3088

BOX 520, POSTAL STATION D, TORONTO 9, ONTARIO, CANADA M6P 3K1

No. 7-8., Vol. 21., 1. srpna-August 1st, 1987.

DVOJÍ OBČANSTVÍ

Na přelomu r.1986/87 se v deníku The Toronto Sun objevila serie článků dobře známého kanadského novináře Douglase Fishera, která se zabývala problémy imigrace. Jeden z článků se jmenoval HALF-CITIZENSHIP.

D.Fisher zde útočil na kanadský zákon o občanství /Citizenship Act/. Jako příklad si vybral - Kanadany českého a slovenského původu, kteří využili slabosti kanadského zákona z r.1976 a po tzv. úpravě vztahů s československou vládou se stali držiteli dvou pasů a tím také státních občanství: Kanady a Československa.

Přesto, že některé výroky D.Fishera jsou značně problematické, v jednom jsem s ním museli souhlasit: politika dvojího občanství je nesmyslná, zvláště jedná-li se o občanství dvou států, které jsou členy opozičních vojenských paktů: NATO a Varšavské smlouvy.

Přisahat věrnost Kanadě a zároveň Československu si zcela jistě protiřečí. Podepíše-li někdo obě přísahy, stává se křivopřísežníkem. A na ty se každá společnost dívá s odporem.

Ale vraťme se trochu k historii dvojího občanství a k problému, který vyvolal mezi Kanadany českého a slovenského původu.

Na zákon o dvojím občanství reagovala Československá vláda dne 16. března 1977 svou Směrnicí o úpravě právních vztahů Československé socialistické republiky k občanům, kteří se zdržují v cizině bez povolení československých úřadů. Nelidskost čs. úřadů, které odmítaly udělit víza i jen pro několikadenní návštěvy u umírajících rodičů či blízkých příbuzných, přirozená touha člověka navštívit místa svého dětství a mládí a pod. zapříčinily, že se mezi Kanadany českého a slovenského původu opravdu objevili lidé, kteří - ať už z důvodů výše uvedených či jiných - situace využili a do Československa jezdí. Nemáme teď na mysli ty, kteří se z čs. občanství vykoupiili, ale ty, kteří na pražské letišti v Ruzyni přilétají s platným čs. pasem - a na kanadská letišti se pak vrací s pasem kanadským.

D.Fisher ve svém článku uvádí, že počet žadatelů o dvojí občanství za prvních šest let platnosti směrnice byl 1154. Problém však nespočívá ve velikosti čísla. Pro nezasevěného počet 1154 z počtu přes 86000 Kanadánů českého a slovenského původu může být zanedbatelný. Problém spočívá v amorálnosti čs. vlády, která ihned zneužila přirozených psychologických motivací každého člověka a jeho citových vazeb s rodinami. Od té doby totiž mnohá česká či slovenská rodina, která byla pozvána k návštěvě svých příbuzných - většinou dětí - v Kanadě, dostala z čs. strany zamítnutí žádosti o výjezd s tím, že jejich rodina si neupravila poměr k čs. republice. Písemný nátlak rodičů a rodin na své nejbližší v Kanadě, je dalším dokladem toho, co dokáže tzv. socialistický systém: přinutit i rozumné rodiče k citovému vydírání - "...už Tě nikdy neuvidíme, proč jím to nepodpíšeš..." a pod.

Od okamžiku, kdy Citizenship Act v r.1976 vešel v platnost, Československé sdružení v Kanadě na zákon reagovalo množstvím dopisů a podání kanadské vládě:

- 1.) 12. září 1977 - podání ministru zahraničních věcí Hon. Donaldu Jamiesonovi;
- 2.) 16. listopadu 1977 - Svědectví Jiřího Corna, předsedy Československého národního sdružení v Kanadě přednesené na parlamentní půdě na Parliamentary Hearing of the Canadian Parliamentary Helsinki Group, Ottawa;
- 3.) 21. března 1978 - dopis Hon. Donaldu Jamiesonovi, týkající se opět problému dvojího občanství. Příjem potvrzen dopisem ze dne 7. dubna 1978.
- 4.) 9. března 1979 - opět dopis o problému dvojího občanství Hon. Donaldu Jamiesonovi. Příjem potvrzen dopisem z 29. března 1979.

- 5.) O problému činovníci naší organizace znovu hovořili na schůzi Kanadského výboru porobených evropských národů, které se zúčastnila Hon. Flora MacDonald, ministryně zahraničních věcí dne 7. ledna 1980, zvláště ve 3. části projevu br. J.G.Corna, C.A.
- 6.) Dne 13. března 1980 jsme zaslali dopis The Right Honourable P.E.Trudeauovi, ministerskému předsedovi Kanady. Dopis opět obsahuje velkou část o problému dvojího občanství pro kanadany českého a slovenského původu.

7.) V našem dopisu Dr. Jean James, předsedkyně výboru pro nový zákon o občanství upozorňujeme, že v zákonu o občanství, Citizenship Act z r.1976, není obsažena formule, že kanadský občan nesmí podepsat přísahu věrnosti jiné vládě, která byla v zákonech předchozích.

8.) K danému problému se naše organizace opětovně vracela ve všech svých podáních pro vypracování dokumentů pro kanadská jednání pro konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě, Helsinki Accord, ať již se jednalo o zasedání v Bělehradu, Madridu, Ottawě, Bernu či Vídni.

9.) V loňském roce, 28. května 1986, jsme opět znovu celou záležitost předložili min.Hon. Otto Jelínkovi, Ministr of State. Na naše podání však odpověděl dne 4. srpna 1986 Hon.David Crombie, Minister of State, nástupce min. Otty Jelínka.

10.) Na seriál článků D.Fishera reagoval předseda našeho Sdružení br. Jiří Corn dopisem vydavateli deníku The Toronto Sun panu Paulu V. Godfreyemu, ze kterého vyjímáme:

"Dear Sir:

The series of articles written by Douglas Fisher and published in The Toronto Sun clearly discloses his animosity against some immigrants and refugees to Canada active in Canadian politics. That is his privilege.

"Whatever statement I make as President of Czechoslovak Association of Canada is a different matter. In this capacity I wrote the following to The Right Hon. Brian Mulroney on the occasion of the recent visit of the Czechoslovak Prime Minister Strougal:

"The Czechoslovak Association of Canada believes that it is an obligation of the Canadian Government and of all democratically oriented people to seek whatever means there are available to support the struggle of the people of Eastern Europe for freedom, democracy and human rights. This struggle against communist oppression is of the utmost interest to all Canadians of Czech and Slovak origin."

I have also urged Mr. Mulroney to request Mr. Strougal to respect freedoms and human rights in Czechoslovakia, allow reunification of families and to stop harassment of advocates of human rights issues, demand release of and amnesty for those presently imprisoned, and discontinue pressing Canadian citizens, who also happen to be citizens of Czechoslovakia, to "normalize" their relationship to communist Czechoslovakia.

Mr. Fisher is fully aware that every national group, including French and English, has a percentage of disloyal members. About 3% of such weak Czech and Slovak refugees accepted the opportunity to obtain a Czechoslovak passport and declared their allegiance to the Communist Czechoslovak Socialist Republic and world socialist system.

Some of us are considered by the communist Czechoslovak Government to be such enemies that their Czechoslovak citizenship has been revoked and their relatives are persecuted and prohibited from traveling abroad.

"J.G.Corn, F.C.A.,
President

Czechoslovak Association of Canada"

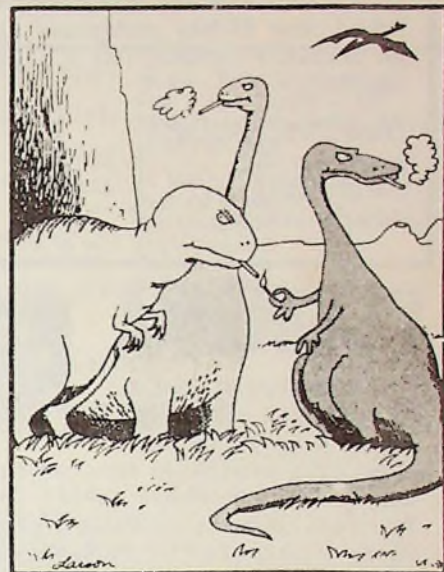
Kanadská vláda připravuje změny zákona o kanadském občanství.

Být občanem pouze Kanady, jak bychom si my všichni přáli, není však přáním všech Kanadánů, např. Angličanů, Portugalců a Švýcarů.

Stanovisko Československého sdružení v Kanadě, že Kanadáné mají mít jen jedno občanství - kanadské a přisahat jen Kanadě, bylo již přijato mnoha národnostními skupinami a Canadian Ethnocultural Council. Ten kanadský občan, který přijme jiné občanství, automaticky by měl ztratit občanství kanadské. Toto naše stanovisko bylo jasně tlumočeno Secretary of State The Hon. Davidu Crombiemu.

Věříme, že nový zákon postaví kanadské občanství na takový základ, že být občanem Kanady bude a zůstane nejvyšší metou každého obyvatele Kanady.

"Věstník Čs. sdružení v Kanadě", 1/87.

The real reason dinosaurs became extinct

Prof. Vaclav Cerny, Advocate Of Rights in Czechoslovakia

VIENNA, July 3 (Reuters) — Prof. Vaclav Cerny, a founding father of the Czechoslovak Charter 77 human-rights movement, died in Prague, members of the movement reported today. He was 82 years old.

Professor Cerny, who had been suffering from heart disease, reportedly died Thursday in a Prague hospital.

Professor Cerny, a dominant cultural personality in Czechoslovakia over the last 50 years, was an author of the first Charter 77 document and had taken an active role in the movement.

During the Nazi occupation of World War II, Professor Cerny was a leading member of the Czechoslovak resistance until he was arrested by the Gestapo.

» Jelikož se to, oč president v Československo-sovětských vztazích za války tak houževnatě usiloval, nevydařilo, je dnes Beneš některými z našich lidí kritizován, někdy i hrubě napadán. Já sám, kdo jsem s Benešem po celou dobu války byl, na jeho obou cestách do Moskvy v r. 1943 a 1945 jej doprovázel a měl tak jedinečnou příležitost sledovat, jak to dělal a proč to dělal, myslím, že je president za svou válečnou politiku vůči Sovětskému svazu kritizován neprávem. Byl jsem za války a jsem i dnes přesvědčen, že za situace, v níž jsme se ocitli v letech 1939 až 1945, to, jak Beneš a československá vláda v exilu v Československo-sovětských vztazích postupovali, bylo vlastně jedinou alternativou, která aspoň skýtala naději na úspěch. Ani jednomu z Benešových kritiků se až dosud také nepodařilo dokázat, že by byl jiný postup vedl k lepšímu výsledku. Polská a jugoslávská vláda v exilu se pokusily postupovat jinak - a přece se jak Polsko, tak i Jugoslávie dostaly do moci komunistů, a to ještě dříve než Československo a ani polská ani jugoslávská vláda v exilu se nesměly vrátit do svých osvobozených vlastí. Naproti tomu Benešova politika dosáhla aspoň toho, že se president mohl vrátit domů a demokracii v Československu se dostalo další šance, i když tato šance bohužel zůstala nevyužita.«

(EDUARD TÁBORSKÝ byl za války tajemníkem presidenta dr. Edvarda Beneše)

Kanadské Listy

INDEPENDENT MONTHLY
IN CZECH AND ENGLISH LANGUAGES.

Publisher and Editor: Mirko Janeček.
Editor of English Section:

Monica Janeček.

Články, objednávky inserátů, opravy
adres a předplatné lze poslat na:
"KANADSKÉ LISTY", Box 520,
Station "D", Toronto, Ont. M6P 3K1.

Pokud jsou články podepsané, nemusí
se redaktor ztotožňovat s jejich
obsahem.

Předplatné na 1 rok:

Kanada a USA ... \$ 12:00
Zámoří lodí ... \$ 12:00
Zámoří letecky ... \$ 16:00

LIDÉ MEZI NÁMI

Horký červenecový den strávily dvě krajanské rodiny z Mississauga v bazénu.

Bistro Benes
RESTAURANT & DINING LOUNGE

YOUR HOSTS
PETER and ANN BENES

17-19 MAIN ST. E.
GRIMSBY, ONTARIO
945-4498

VZPOMÍNKA

Ti, kteří znali prof. Z. Kubínka, jen těžko uvěří, že 6. července t.r. tomu bylo přesně 10 let, co tragicky zahynul v autonehodě poblíž Thunder Bay, Ont. Bylo mu pouhých 39 let. Jeho otec, prof. Jan Kubínek, byl známým čs. matematikem a sbormistrem v Tišnově u Brna. Jeho dědeček působil jako kapelník v Jiřikovcích u Brna. Zdeněk se narodil v Praze v r. 1937 a tam také obdržel titul inženýra ve strojním oboru. Do Kanady se přistěhoval s paní Věrou a dvěma dětmi v r. 1968. Na univerzitách v Hamiltonu a v Torontě dosáhl dvou Master titulů v oboru středověké historie. Ne mohl najít přiměřené zaměstnání a živil se dočasně manuální prací jako skladník. Byl pilným pracovníkem ve farnosti Otce J. Šacha. Přátelé na něho nezapomínají.

"HISTORY OF MODERN SLOVAKIA"
by Josef Lettrich
330 pages — illustrated \$10.00.

Kniha, o které se v Kanadě právě teď
dost mluví..

Objednávky možné na adresu "Kan. Listů!"
Pokud zásoba knih stačí..

Jednou větou..

4.7. by se byl dožil dr. Ivan Bujna v Montreálu "80".--29.8. tomu bude 5 let, co zemřel Fr. Hastík.--Někdy v únoru 87 zemřel v Torontě býv. red. "Nového Domova" Jindra Zoder.--Pavel Olt se stal 9.7. kanadským občanem. Žije v Torontě.--V přijímací místnosti starostky Mississauga je foto s Velenem Fanderlikem a s J. Gellnerem, když byli v r. 1980 přijati ve zvláštní audienci.--Krajanský Copper Pot restaurant zve na "Schnitzelfest", který trvá do 7.9. Adresa: 1648 Queen St. W., Toronto; tel. 532-2602.--"Sun" přinesl článek "Jazz duo stuck in jail" s fotografií kan. prof. G. Skillinga a obou vězněných hudebníků Karla Srpa a Vlad. Kouřila.--Místo v Torontě má č. 23 "Mukla" vyjít ve Švýcarsku. Sdělení podepsali: Karel Kalenda a M. Maleček.--Večeřovi se z Mississauga přestěhovali do Etobicoke.--Šéfkuchařem v hotelu Lake Louise je Jaroslav Nýdr, slovenského původu.--Věra Maštálková hledá Karla Vokurku.--B. Vtípil nechť volá 278-4116.--M. Toman a J. Kubánková vzpomínají na pěknou dovolenou v Montreálu.--Starosta montreálského Sokola, A. Fogi, plánuje návštěvu Toronta 10.8. Sponzorem Music Trade Show je jap. firma Yamaha, která slaví 100 let trvání.--Výbornou kanadskou vojenskou revue je čtvrtletník "Canadian Defence". Šéfredaktorem je dr. J. Gellner, DFC.--Ivana Kroupová je spoluzakladatelkou útulné restaurace ALPINE HUT v č. 2572 Yonge St., Toronto. Tel. 481-2600.--T. Řehák, Sales Mgr. firmy National Life of Canada, tel. 626-0079, má volné místo v oboru fin. plánování a prodeje.--Manželé Šediví jsou nadmíru spokojeni v Burnaby, BC.--B. Špačková napsala pěknou báseň "Poutník-exulant" k 80. narozeninám pí J. Kubánkové. Autorka sama oslavila "65" v květnu t. r.--K. Svoboda se usadil v Sudbury, Ont.--Mackovi z Vanc. cestovali po Aljašce.--Informace o letošním "Black Ribbon Day" podá John Hásek, tel. 469-1339. Datum: 23.8.--B. Mihalina-Čermáková se z Mississauga stěhuje do Harmony v Torontě.--MUDr. M. Sand, 79, zemřel v Torontě.

Pražské uzenářství

638 Queen St. West,
TORONTO, ONT. M6J 1E4

Tel.: 364-1787

Obráťte se s důvěrou na krajana ..

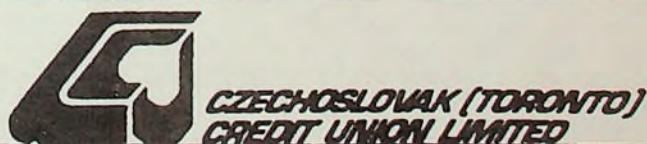
Islington
CHRYSLER PLYMOUTH

Martin Bonhard
Sales Representative
239-3541

5476 Dundas
Street West
Islington, Ontario
M9B 1B6

Letošní multikulturní festival v Bramptonu, zvaný CARABRAM, byl velmi úspěšný. Měl 16 pavilonů a 5 z nich navštívil ministerský předseda Kanady, Rt. Hon. Brian Mulroney, se svou rodinou. Festival trval 3 dny a šéfem celého podniku byl obětavý Steven J. Cosic, který je chorvátského původu. /Na obrázku je uprostřed./ Titul nejlepšího pavilonu po všech stránkách získal pavilon ukrajinský, který řídil Rev. Roman Galadza. /Na obrázku je první vpravo s trofejí./

KAMPELIČKA

740 Spadina Avenue, Toronto, Ontario M5S 2J2 (roh Spadina a Bloor). Tel.: (416) 925-0557

24 HODINOVÁ INFORMAČNÍ SLUŽBA

**American Express
Travellers šeky
BEZ POPLATKŮ!**

- * Dlouhodobé vklady
- * Denní úrokové vklady
- * Speciální vklady
- * RRSP

Platíme úrok na šeková konta.

Otevřeno:

Pondělí, úterek, pátek: 10-7, úterý a středa 10-5, sobota 10-2.

- * Hypotéky
- * Osobní půjčky
- * Speciální půjčky na nová auta
- * Line of credit
- * Šeková konta bez poplatků za šeky

Přijďte, pište nebo volejte pro podrobnější informace.

kultura

IN MEMORIAM

Mistr Jan Hus s novou tváří

S. VELINSKÝ

Tradičně byl Mistr Jan Hus pokládán za heretika - kacíře, který hlásal myšlenky hodné zavržení. Tak byl označen na kostnickém koncilu, to byla jeho stará tvář. Z vydaných „Obran Husových v Kostnici“ je patrné, že Hus odmítl všechny 42 články „herezí“ buď jak záměrně hanobící konstrukce nebo jako vytrženiny z kontextu, který měl jiný smysl než rouhavý. To však koncil neuznal a diskusi s ním o nich nepovolil, až Hus o ni stále žádal s tím, že chce být poučen z Písma, v čem se mylí. Vedoucí kardinál na to reagoval: „Chceš být poučen. Tu jest: svých článků ty odpřisáhl, že je dále nedržíš.“ To nebyl normální soud, ale rozkaz podrobit se absolutně vůli koncilu. To Hus odmítl.

Avšak kdo se začte do Husovy *Postily*, nabude jasněho dojmu, že tam není ani potuchy po nekřesťanském zaměření. Nelze tedy vůbec mluvit o Husovu kacířství, jak před čtvrtstoletím uznal arcibiskup Beran, osobně žádající sjezd hierarchie v Římě o revizi Husovy pře. Ač nepochodil, nezměnil své mínění.

Husova pravá tvář je spojena s jeho soustavným odporem k absolutnímu podrobení mysli jenom autoritě koncilu a Vatikánu bez jakýchkoliv debat. Nejzřetelněji tuto svou pravou tvář projevil, když mu doktor, člen koncilu, radil: „Odpřisáhl a zachovej svůj život. Kdyby koncil nařídil, že máš jen jedno oko, a máš dvě, ty musíš tvrdit, že máš jen jedno.“ Na to Hus se zřejmým odporem odvětil (jak psal v listě č. 48 sbírky Flajšhansovy): „Byť i celý svět mi to říkal, já máje rozum, jaký mám, nemohl bych toto tvrdit bez odporu svědomí.“ Ano, rozum je to novum, které do lidského nazírání zanesl konec středověku, a to stejně rozum každého člověka, ač tehdy lid nebyl zvyklý - a není dosud - tento faktor v Husově situaci si náležitě podtrhnout. Nelze připustit, že se Husovi „rozum“ vybavil v mysli jen náhodou v té proň tak ožehavé diskusi. Hus měl již za prvního rektorátu jasný smysl pro funkci rozumu (jak připomíná prof. Bartoš). Hus v rektorských řečech nabádal studenty, aby „žili v lásce, míru a skromnosti, řídili se rozumem a milovali ctnost... abyste byli naplněni známostí vůle Jeho /Boží/ ve vši moudrosti a rozumnosti duchovní.. a kterékoliv věci jsou pravé, poctivé, spravedlivé, o těch všech přemýšlejte a ty konejte.“

Hus k zdůraznění rozumu dospěl, když se stal kazatelem Kaple Betlémské. Rozum ho vedl ke kritice tehdejších kněžských nemravů a znepřátelil mu tuto privilegovanou kastu. Rozum ho vedl k neústupnosti v této kritice přes to, že byl v Římě obžalován jako kacíř.

Jako si dnešní totalitní režimy osobují právo diktovat, co a jak mají občané myslet a cítit, tak si tehdy počínal i Vatikán. Hus s tím nebyl spokojen a svým trvalým odporem, jež mu velel jeho rozum, který on pokládal za dar Boží, se tomuto absolutnímu podrobení vzpíral. Hus dal podnět k osvobození myšlení nejen českého lidu, ale lidstva vůbec. V tom je jeho pravý všelidský význam v historii nejen české, ale i světové, neboť tím se uvolnil pokrok jak obecného myšlení, tak vědeckého nazírání. Úplné volnosti nebylo dosaženo ihned, ale bylo pomoheno dalším pracovníkům (Koperník, Bruno, Galilei) prohlubovat svobody smýšlení až k dnešní plné svobodě, které by bez Husovy iniciativy nebylo tak rychle dosaženo.

ČESKÉ SLOVO

Letos v srpnu je to už 10 let, co v Uruguayi zemřel pouťorový emigrant, p. František Bílek, syn slavného malíře a sochaře Mistra Františka Bílka. Nebylo lehké odejít z domova s paní a třemi malými dětmi.. Byli napřed v záp. Německu. Přihlásili se na emigraci do Austrálie a do jižní Ameriky a na loď čekali v Bagnoli, Itálie. Odtamtud je naše fotografie Františka Bílka, který si v cizině říkal také Klarzar. Nakonec jím vyšla Uruguay. František Bílek se stal správcem musea v Colonia Valdense, poblíž Montevidea. Toto museum pilnou prací zvelebil a o své práci psal do různých publikací. /Foto je z archivu jeho dcery Aleny, která žije v Cicero, Il., USA./

Pojištění je věc důvěry

Přes 30 let služby naší veřejnosti s největší kanadskou životní pojišťovnou

SUN LIFE OF CANADA

VLADIMÍR VÁLEK, C.L.U.
Senior Representative

Tel.: 232-1620

56 Aberfoyle Cr., Suite 400 Toronto, Ont. M8X 2W4
/Proti Islington Subway Station./

● Bill: „Kam se ženeš s tím kyjem, Bobe?“
Bob: „Na to hovado, co sedí Miki-mu na čele.“

● Bill: „Miky přestal pít rum.“
Bob: „A na co umřel?“

● Bill: „Představ si, Bobe, že prej to byl nějaký stavěcí pes.“
Bob: „To bude nějaká blbost, já po něm mám průjem.“

● Bill: „Vod čeho máš tak strašně špinavý ruce?“
Bob: „To bude asi vod toho, jak jsem si myl vobličej.“

● Bill: „Bobe, umírám žizni.“
Bob: „Chceš donést vodu?“
Bill: „Říkám, že umírám žizni a ne že se chci mejt.“

● Bill: „Vod čeho má Miky tu strašnou modřinu?“
Bob: „Ale, praštil se včera v hospodě přes kapsu.“

● Bill: „Ty, Bobe, kolik tak asi může bejt tři a dvě?“
Bob: „Přesně to nevím, ale myslím, že moc to bejt nemůže.“

● Bill: „Včera jsme měli velkou psinu.“
Bob: „Jakou?“
Bill: „Hajnýho Ditu na česneku.“

Potřebují vaši podporu. Hned teď.

Vaše děti potřebují podporu. Vaši finanční podporu. Je nutná na zajištění všech základních věcí, které děti vyžadují: oblečení, jídlo a přístřeší.

A především, potřebují vaši podporu pravidelně. Je důležité aby věděli, že s vaší pomocí mohou počítat.

Od 2. července 1987 bude uveden v platnost Program o alimentační a opatrovnické povinnosti (The Support and Custody Enforcement), který má zajistit, aby povinnosti opatrování a placení výživného rodinnými příslušníky byly plněny. Spokojenost a blaho vašich dětí závisí na vás.

Pro výtisk (zdarma) Programu o alimentační a opatrovnické povinnosti (The Support and Custody Enforcement) se spojte s: Communications Branch, Ministry of the Attorney General, 18 King Street East, 18th floor, Toronto, Ontario M5C 1C5.

Ministry of the Attorney General

Ian Scott, Attorney General
David Peterson, Premier of Ontario

Ontario

Support and Custody Enforcement Program

NABÍZÍ ČESKÉ FILMY
NA VIDEOKAZETÁCH
VHS NEBO BETA

CENA FILMU VČ. KAZETY
\$ 27.95

156 McKenzie St.
Winnipeg, Manitoba
Canada R2W 5A2
Phone (204) 582-3336

MOJE PRVNÍ SOLO... A BOLERO

Bob Velvarký

Dne 18. srpna t. r. slaví v Anglii své 75. narozeniny známý čs. letec Raymond Půda. Jeho rodištěm je vesnice Brník u Kostelce n. Č. L. Na počest jubilanta přinášíme tuto povídku, která je součástí válečného rukopisu "Když vzduch byl naším mořem". Rukopis byl připraven k vydání doma, ale nevyšel. Autor žije v Britské Kolumbii v Kanadě.

Npor. Raymond Půda ve Francii v r. 1940.

Naše skupina čs. kadetů právě absolvovala tříměsíční kurs v Paignton v jižní Anglii. Teorie létání, aerodynamika, navigace, nauka o motorech, meteorologie, signalizace, stělna - to vše bylo konečně za námi. Každý, kdo prošel, byl automaticky povýšen na svobodníka a mohl si přistát na rukávy malou, ale důležitou vrtulku! Náš sen o létání se blížil skutečnosti. Jedeme na opravdové letiště. Naše náhlada dosáhla maximálního stupně. Hlásíme se na nádraží v Torquay; cesta vlakem vyžadovala čtyřikrát přesezení. Vedoucí náší "výpravy" hned zkraje ztratil jízdenky. Nastala cesta tak dobrodružná, že by to stálo za kapitolu samu pro sebe! Nádražní zařízení z nás dostávali záchvaty různých kategorií. K ránu jsme dorazili na letiště Shellington nedaleko Oxfordu. Tato pilotní škola byla známá jako: No. 3 Elementary Flying Training School. Skutečné letiště - se skutečnými letadly. Veliká kruhová placka trávy, na jejímž jižním okraji stálo několik chatrných hangárů a řada všelijakých chatrčí. Kontrolní věž byla v té době ještě luxusem. Kousek stranou - na západním okraji letiště stály dvě boudy z vlnitého plechu a jeden vysloužilý autobus bez kolíjen tak postavený na cihlách. /V případě nepohody bylo nám dovoleno se pod tím autobusem ukrýt. / A tento romantický koutek anglického letiště patřil nám - Čechoslovákům! To byla naše základna, kde rychle zchlázili naše sny a bujnost a proměnili je v moře slz. Učelem poměrně krátkého kursu v Shellingtonu bylo okusit skutečné létání a dokázat - bez jakýchkoli pocib - zdatnost stát se jednou dobrým pilotem. Během asi tak dvaceti nalétaných hodin byl každý kadet ohodnocen ze všech stran, než bude poslán na velice přísný pilotní výcvik do Kanady. Jelikož angličtí instruktoři by z nás pravděpodobně dostali silný nervový otřes, vedli toto zákoutí dva zkušení českoslovenští piloti jako instruktoři. Každý s řadou nalétaných hodin na frontě. Rotmistr Špaček v anglické hodnotnosti jako flight/sergeant - byl člověk od podlahy; slova si moc nevybíral. "Lépe létat na frontě, než se potit s novou skupinou pilotů." / On to tak nemyslel. / Druhým instruktořem byl nadporučík Půda, který byl v anglické hodnotnosti "Flying Officer" s jedním štráfkem na rukávech. Mimo nedávných válečných zkušeností, býval před válkou členem akrobatické skupiny Franty Nováka. Mluvil málo, ale vážně. Každým coulem "oficír". Během "uvítacího" proslovu, pomalu, ale jistě, naše rozjařenost rychle chladla. Mnohému nám přišlo na mysl, že život pilota zdaleka není takový, jako to ukazují v Hollywoodu a že to je všechno vlastně tvrdá práce, která člověku jenom ubírá radost ze života. Na pokyn nadporučíka Půdy nás rotmistr Špaček zavedl k nedalekému letadlu. Dvojpláštní typu DeHavilland "Tiger Moth" s dvěma otevřenými sedadly za sebou. "Tak si to, bíbí, prohlédněte!" pokynul rotmistr, ale ne aby se něco uolomili! Ste z té Afriky zdívočeli jako ti Zulaffi. Josef Vavřík, který už dříve sloužil u skutečné bojové squadrony a viděl už před tím skutečné letadlo na zemi, pohladil "Tygra" po vrtuli a prohlásil znalecky: "Čoveče, to je mašina. a má něco přes osmdesát koní."

Po všelijakých instrukcích, jak se dostat bez úrazu do letecké kombinézy anebo rozfídit popruhy padáku, došlo ke skutečnému létání. Jeden po druhém šel "nahoru". První lety pozůstávaly ze základní akrobacie. Chtěli nás vyprovokovat k různým zoufalým činům. Nic se nestalo, jen Franta musel po přistání uklidit celé zadní sedadlo. Po té nás učili zatáčkám, stoupání, klesání, ostré zatáčky, vývrtky a vůbec všelijaké podobné manévry, po kterých se nám nechtělo na oběd. Během letu jsme se s instruktořem domlouvali s pomocí gumových trubiček s trychtýřkem na konci. Než jsme zjistili, že do toho trychtýřku se mluví, považovali jsme jeho účel na něco docela jiného. /Sprostáci! / Konversace za letu mezi dvěma sedadly se obvykle vymkla všem pravidlům češtiny. Nahoře mezi oblakama to znělo asi takto: "Koukej, vole! Nelomuj s tou plynovou páčkou jako s hráběma!" "Nebo! Nežďímej ten knyp! až z něj voda kape." "... a co tam šlapeš ty kormidla jako varhany? Myslíš, že seš v kostele?" "Tak sakra koukej taky trochu ven! Kam letíš?" Hned zase na to: "Dívej se taky na ty budíky... už zase ztrácíš vejšku." "Pro Krista pána... čum taky ven... nebo vrazíš do hangáru." --Po takovém hodinovém letu hučelo v hlavě jako Niagara. Nejedna kadet, který se ještě před týdnem viděl jako budoucí král vzduchu, zalezl večer pod deku a po utření slz si kladl otázku: "Proč sem se, já blbec, nedal na navigátora anebo něco jiného. Tohle není možné." V hlavě zněla slova instruktorů: "Až přistaneme - utíkej honem někam vymknit hlavu." "Než nám bylo dovoleno večer opustit letiště, vytáhli nás vystrašené z pod autobusu a naznačili, jaký tak asi děláme "pokrok". "Máte ty hlavy zabedený... ruče jako krompáče... a nohy jako polena; z vás budou piloti...?" Každý večer vraceli jsme se domů do nedaleké vesnice, duševně zníčení. Přestáli jsme chodit do hospůdky na anglický "bitter" a do-

konce i Josef s Karlem přestali hrát mariáš. Staly se z nás trosky.

V noci každý hulákal ze spání tak, že bylo těžko dostat se ke slovu. Standa, který nikdy s námi nebyl v Africe, mluvil ze spání perfektně arabsky a Julius sliboval, že až se mu někdy nebude chtít spát, tak prý mu to přeloží. Při krátkých večerních debatách bylo nadhozeno, že mít české instruktory je peklo! Jak by se to krásně létalo s Angličany. Josef Vavřík, který měl v Anglii víc zkušeností než my všichni dohromady, nás brzo přesvědčil jinak. "Anglani je OK. On tam bude sedět jako muchomůrka a jenom: You are doing fine... that was good... continue, please... once more, please!... not bad at all." -- A druhý den vyletíš z kursu, ani nevíš jak... to je gentleman." Npor. Půda, proslavený akrobat, do jehož družstva jsem byl zařazen, slovy moc neplýtl. Byl vážný a přísný. Každé slovo takřka projelo celým tělem. Po navičení vývrtky a různých "emergency" manévru, pokračovali jsme v nácviku startů a přistání. Vzhledem k tomu, že "Tygr" hrozně rád startoval proti větru, bylo nutno po každém přistání objíždět celé letiště po samém okraji na druhou stranu na start. "Tiger Moth" neměl brzdy a vzadu jen primitivní ostruhu a tak "rolování" bylo velice obtížné. Začal jsem si při pojiždění cestu jaksi zkracovat, na což npor. Půda reagoval velice rychle: "Několikrát jsem vám docela jasně vysvětlil, že máte rolovat po samém okraji letiště! Doufám, že víte, kde je okraj letiště!" Bohužel, příštího dne jsem se prohřešil znovu. "Jak vidět... vy pořád nevíte, kde je okraj letiště!" Hlas nadporučíka řezal do uší. "Tak já vám něco povím. připomente mi po přistání, že s padákem na zádech a poklusem oběhnete celé letiště, abyste si dobře zapamatoval, kde je okraj letiště..." Celý život jsem si přál být pilotem, ale v tuto chvíli bych byl slevil a přešel ke kanonýrům. Slunce praží na plno... kombinéza rozpálená jako pec a padák vší hezkých pár kilo. Mám dojem, že ve filmech je život pilota docela jiný. V myslí si plánuji, kde ten okraj letiště opravdu je a - kudy poběžím. Naštěstí nám oběma jaksi vysadila paměť ihned po konečném přistání a tak jsem byl toho dne ušetřen poklusem kolem letiště.

Bylo 6. července - svátek Mistra Jana Husa. To by nevalilo. Za války se tomu nevěnuje taková pozornost. Zas navučujeme starty a přistání. Je velice horký den. "Roluji" po samém okraji, stavím Tygra proti větru a už zase plujeme vzduchem. Najednou zčista jasná před jedním z dalších startů, dal mi npor. Půda znamení, že má něco na mysli. Otočil se v předním sedadle a po prvé se ukázal na jeho tváři úsměv. Otcovským hlasem prohodil - nezapomenutelná slova: "Tak co, troufáte si na sólo...?" Najednou se mi v hlavě honí mraky. Já? Sólo? Sám...? "Ano, pane nadporučíku... troufám..." To už se npor. Půda odpoval z sedadla, otevřel postranní dvířka a vystupoval z letadla. Vrtule se líně protáhla v tom horkém červencovém vedru. Zjistil v jeho sedadle popruhy tak, aby se nezapletly do řízení a z venku přistoupil k mému sedadlu. "Když budete přistávat tak, jako doposud - není se čeho bát..." Tak vlněně jsem ho ještě nikdy neslyšel. "Odstartujete, normálně jděte do tíse stop, potom mírnou zatáčkou devadesát stupňů doleva, kousek za hangár, další zatáčka doleva "downwind", pozor na rychlost, potom zatáčka na přistání, pěkně stáhnout plyn... zase: pozor na rychlost a nepumpovat řízením." Těsně nad zemí srovnat! Zdalo se mi, že mám nějaký zlomyslný sen... Je to možné? Sólo? Nadporučík Půda přehodil si těžký padák přes rameno a dodal: "Já si tady opodál sednu do trávy... a až přistanete, tak mě tady vyhledáte a budeme společně rolovat domů..." Tato poslední slova už proletěla mezi mými ušima jako pruhaná stodolou. Na mysli už bylo jenom to prázdné sedadlo přede mnou.

Na pokyn npor. Půdy z povzdálí... pomalu přidávám plyn... letoun se zachvěl... poskočil po spálené trávě a vrtule běžela na plné obrátky. Vše se začalo zmenšovat... potůček mezi paloučky a lesíkem... skupiny bezstarostných kraviček... domečky... Bože, to je nádherná! Ručička se přibližuje tisíci stop... v křídlech to šumí... motor jenom pobrukuje... a místo napětí se člověka zmocní božský klid. Po prvé cítím, že ono to létání má vlastně také velké odměny. Zatáčka doleva... stáhnout plyn... ustálit rychlost... a už je čas na druhou zatáčku... hangáry se ukrývají pod křídlem... přední sedadlo je prázdné... jsem docela sám!... další zatáčka doleva a klesat. Stahuji plyn... ručička výškoměru se točí... poslední točení do směru přistání... rychlost na sedmdesát... tráva se přibližuje... už jenom pár stop... vrtule se jenom protáhne... trochu přitáhnout... tak... trochu pravé směrovky... přitáhnout víc... a drc! Kola jsou na zemi.

Moje první sólo! Udělal jsem sólo... jsem pilot... v hlavě hučí... co teď? Bezmyšlenkovitě přidávám trochu plynu a jedu přes celé letiště zpátky k naší letce. Nadporučík Půda dočista vypadl z mojí paměti...! S prázdným sedadlem vředu budím rozruch mezi přáteli. "Človeče... co se stalo? Kde je Půda?" V tu chvíli si uvědomuji, že něco nesouhlasí. "Ty s ho dopálil a on vyskočil...!!!" Hele, kluci, on udělal sólo...! Vytáhli mě ze sedadla jako zkažený zub. Dostal jsem hloba, až se v trávě jiskřilo... A zatím, co se tento tradiční obřad odbyval, tam v dálce na druhé straně letiště se v úmorném vedru objevila postava npor. Půdy, jak s padákem na zádech pochodoje kolem okraje letiště. Co si při tom bručel pod knírek, to by se asi spisovně nedalo opakovat.

... tam v dálce se objevila postava nadporučíka Půdy.

Moje radost z prvního sóla začla rychle chladnout... Když npor. dokončil po delší době svou křížovou cestu, bezeslov zmizel na chvíli ve své kanceláři. Částečně se mi ulevilo, ale pro jistotu jsem se schoval pod autobus. Za chvíli na to se ozve hlas: "Oběhle si kombinézu? Jdeme nahoru..."! Kdybych čekal kolivna, na tohle jsem připravený nebyl. Opět jsme nasedli do "Tigra" a sotva jsem se chopil knypu, slyším přisné: "Pusíte to!... na nic nesahej - tel... já mám řízení!" Po rychlém rolování a startu, stoupání do os-

mi tisíc... a tam to začlo: vývrtka z ostré zatáčky... looping... výkruty na obě strany... další looping s výkrutem a řada dalších akrobatických kumštů. Pak už to bylo fuk, jestli je nebo nad námi nebo pod námi... Jestli takovou akrobaci předváděl npor. Půda tenkrát na mezinárodních závodech v Curychu, vůbec se nedivím, že se tolik proslavil... Chtěl mě potrestat, ale kupodivu já vychnutával každou vteřinu. Jo... tak tomu se říká létání...! Když se Půda přesvědčil po přistání, že jsem dokonce ani barvu v obličej nezměnil, zdálo se, že tím naše nepřátelství skončilo.

Po večeri, když jsem jako novorozený "král vzduchu" ležel na posteli a v duchu prožíval tento památný den ze zpětnou platností, přišel náhle dozorcí vojín a že prý se mám ihned - ne-li dřív - hlásit u pana nadporučíka Půdy v důstojnických ubikacích... "Krucinál, co chce teď?" Život pilota je samé překvapení... Po kratší cestě na kole, klepu na dveře a... "Posadte se!... Za chvíli se vrátím a něčím, co vypadalo jako zkříženec nehotového robota a perpetuum mobile. "Máte rád hudbu?" Hrál jsem kóysai na housle, ale tohle? "Jo, hudbu mám rád..." Podal mi černou bedničku, ze které se vyklubal gramofon staršího typu. Vzal jsem ten záhadný dárek do náruče jako novorozená Půda pokračoval: "Vezměte to chlapci a zahrajte si. Ať je vám veseleji... Tady k tomu máte desku a dvě jehly... Ty jehly musíte brousit a tak tady máte ještě kus šmirglpapíru..."

Poděkoval jsem slušně a přivázal celý ten záhadný náklad na nošič kola. Dlouho do noci jsme potom s přáteli hráli "Ravel's Bolero". Standa točil klikou, zatímco Julius se stídal s Frantou a brousil jehly. Bolero se stalo nerozlučnou částí mého budoucího leteckého života. Od té doby uteklo mnoho let. Po starém dvojpláštníku - bylo mi dopřáno lézat hodně hodin na různých typech moderních letadel včetně trysekáčů... A celé ty roky, tam nahoře mezi mraky, často mě pronásledovala neodolatelná melodie Bolera; jako by to byl můj anděl strážný... Samozřejmě i dnes mám novou stereo desku Ravel's Bolero ve své kolekci a to na šestém místě, hned za "Castaldem" a "Jetelíčkem u vody". Čas od času si ji pustím a salutuji ve vzpomínkách na ty staré časy... To bylo tenkrát, když vzduch byl naším mořem...

DOSLOV AUTORA:

Za války 1939-1945 bylo nutno doplňovat řidnoucí řady našich letců u peruti nově vycvičeným personálem. Nedostávalo se jak pilotů, tak navigátorů, radio-opérátorů, střelců, mechaniků a pod. Co se výcviku týče, naši letci v Anglii - po pečlivém vybrání - procházeli tou samou cestou školení jako příslušníci všech západních spojenských armád. Byl to velice tuhý výcvik. Po důkladných předběžných zkouškách, pro budoucí piloty to začlo tříměsíční teoretickou školou v městě Paignton v jižní Anglii. Skutečná schopnost k létání byla u každého zjištěna na letišti Shellington v Oxfordu, odkud pak úspěšní graduanti šli do leteckých kursů v Kanadě. Počáteční výcvik v létání pokračoval na letišti DeWinton v jižním předměstí Calgary, načež budoucí piloti byli rozděleni na bombardovací piloty a stíhače. Pro budoucí stíhače, další školení pokračovalo na letišti v Medicine Hat, zatímco bombardovací piloti dokončili svůj výcvik na Bahamských ostrovech. Po skončení těchto kursů, každý obdržel při slavnostním obřadu "křídla" - pilotní odznak anglického letectva. Další výcvik pokračoval ještě i po návratu do Anglie, než byl každý konečně zařazen ke své peruti a dostal příležitost ukázat Němcům, co se naučil. Vzhledem k naší poměrně chatrné znalosti angličtiny, bylo by nám zatěžko úspěšně projít velice přísný výcvik. Proto do všech škol byli dosazeni naši čs. instruktoři. Byli to vždy zkušení letci, obvykle na "odpočinku" z fronty a jejich snaha vychovat prvotřídní krajané letce byla opravdu neuhmávná. Vždy věnovali veškerý čas a zkušenosti nám, kadetům, protože bylo třeba vyniknout mezi ostatními národnostmi... Těmto instruktořům, kteří obvykle čekali dle na povýšení a vyznamenání, než ostatní, patřili naše díky a vděčnost. Nejčastější otázka po válce doma zněla asi takto: "Jemínáčku... ale vy 'ste fešák... a kolikpak 'ste jich sestřelil...?" U někoho to měl být jakýsi teploměr úspěchů. Když nemohl po pravdě překo-nat alespoň Richtohofena, hned si šuškal: "Von se tam asi někde ulejal..." Je řada letců, kteří neměli příležitost sestřelovat Junkersy jako kačky na pouťi. A mezi ně patřil instruktoř. Vychovával celou generaci nových letců s největší obětavostí. Létili ve dne v noci, jako by čas neměl význam. Byla to těžká práce. A přece, když se jednalo o povýšení nebo vyznamenání, stáli často na posledním místě v řadě... Jak vysvětlit lidem, že letectvo se skládá z hodně skrytých hrdinů? Jako instruktoři, pozemní personál a podobně... Naši instruktoři zaslouží vřelé díky. Půda, Zima, Murcek, Mokrejš, Vejlupek, Kubák, Flekal, Vildomec, Špaček a řada jiných - všichni zůstanou v našich vzpomínkách jako zářné příklady...

SDRUŽENÍ PŘÁTEL LETCŮ

7.7.87 zemřel v Javea ve Španělsku plk. let. Bohuš Tobýška, 73. -- Pi Dolly Prchalová, vdova po kpt. Edovi Prchalovi, byla 2 dni v Torontě a sešla se s dvěma skupinami polských veteránů 2. války. V Montreálu ji uvítali za náše tamní legionáře F. Šnábl a J. Vilím. -- F. Vindš žije v Anglii. -- A. Vranovi zemřela milovaná manželka Kateřina, všeobecně známá jako Kim. Posíláme mu naši upřímnou soustrast. -- Došel nám životopis Jaroslava Kaura, rodáka z Dlouhomořova u Šumperka, který zahynul jako stíhač 23.12.44 nad Ardenami. -- Z Londýna se ozval Pavel Svoboda od 311., býv. POW a dnes člen ÚV Čs. Obce Legionářské v Londýně. Po útěku ze zaj. tábora s km. letcem Bastablem se připojili k partyzánum na Moravě. -- Hanuš Grosz a Jarda Polívka se sešli v USA a poslali nám pohlednici. -- V USA žije dcera gen. Stanovského. -- Milan Malý, B. Velvarký a J. Kudla přešli u Klagenfurtu do Jugoslávie /po útěku z něm. koncentrací/ v r. 1940. /Dva kamarády ztratili. / -- K fotografii v min. čísle: Npor. Václav Bozděch užíval v Anglii krycí jméno Nemeth. Střelecká škola byla v Evantonu ve Skotsku. Bozděch pocházel ze Soběkur v Č. ráji. -- M. Liškutín nám poslal popis pietní ceremonie na počest spojenec-kých letců padlých v let. bitvě "Circus 157" /k bitvě došlo 5.5.42/ v belgickém městěku Dramontur koncem června t. r. V bitvě padl K. Pavlík od 313. Velitel 122. angl. Sq. F. Fajtl byl sestřelen, ale přešel přes Francii a Španělsko na svou angl. základnu. Vedle Liškutína se účastnil také Jára Muzika. -- Na dotaz sdělujeme, že mjr. let. Rudolf Holeček-Holden, od 312, zemřel v Aucklandu, N.Z. 5.12.86. -- V Anglii zemřeli: npor. let. Lad. Tarana, kpt. let. Jindřich Beneš, JUDr. Jan Posner a Herman Taclík, 73. -- Máme životopis kpt. Bedřicha Dvořáka, od 312. Byl sestřelen nad Kanálem LM 3.6.42, držen v Saganu, odkud s Valentou a Tondrem uprchli. Jeho partnerem byl Angličan Plunkett. V Klatovech je zahrřeli čeští četníci a předali Gestapu. Dvořák byl odsouzen k smrti, ale dočkal se osvobození v Praze. Zemřel v Pardubicích 29.8.1973. -- Don Campbell pokračuje v Kapuskasingu v restauraci Vybrálová letounu. Bude letuschopný...

O vojácích

Sudbury, Ont. jsou domovem mj.r.záp. armády Ant. Štěrby. Prošel Francií a Anglií a nakonec byl velitelem ženijního praporu 2.čs. brigády na východě. Po válce byl pobočníkem gen.Hasala. --E.Čejka napsal v článku "Nevitání hosté", že polská voj.správa v létě 39 se stavěla k čs.vojákům a letcům negativně a zvláště vracela osoby, které přišly ze Slovenska, protože uznala slovenský stát a navázala s ním diplomatické styky. Že Francie reservovala asi 4.000 míst ve Franc. Cizinecké Legii byla z velké části zásluha Š.Osuského. Odchod našich do Francie prosazoval prý také O. Španiel. --Železnobrodský rodák Jan Bucháček utvořil za války odbojovou skupinu v rámci Sdružení evangelické mládeže a přišel o život při bombardování věznice na Alexanderplatzu 5.3. 45. V jeho skupině byli dr.Jar.Kovařík z Lanškrouna a K.Franěk z Vyškova. --Paní Zdena Bočková-Pouzarová přišla o život v Mauthausenu 24.10.42. --Na MNO v Londýně úřadovali mj.mjr.Šifner /před válkou působil v Malackách/, plk.gšt.Chodský a přednostka tzv. studijní skupinky plk.gšt.Vrzáček. Různých porad se účastnili gen.Nižborský-Hasal, gen.Miroslav-Neumann za čs.brigádu a gen.Karel Janoušek /za letce/, plk.gšt.F.Moravec /ve funkci přednosty II.odboru/. Poradám obvykle předsedali gen.Ingr nebo gen.Viest. Organizaci vyřizoval plk.gšt.Bosý-Sklenovský. /Ten zemřel v 60 letech v Kanadě. / Chodský byl ovšem Boček, který před válkou velel elitnímu 6.hraničnímu praporu. --Podle knížky "Jak viděl čs.voják Cizineckou legii" nejhorší posádkou byla El Aricha. Nenáviděné byly 40ti km pochody s dvaceti kg zátěží v horku africké pouště. --Podle střízlivých odhadů padlo za 2.války v rámci čs.arm.sboru na východě 1500 volynských Čechů a na 3.500 jich bylo zraněno. Za něm.okupace existovala na Volyni podzemní organizace Blaník. --Honza Fischl ze Sutton, Que. plánuje návštěvu jižního Ontária se svou paní Hanou. --Petr Tesař z Oakville sloužil s Karlem Misíkem. Byl v dopravním oddílu tankové brigády. --Podle P.R.gen.Ingr se vždy snažil uchovat čs.armádu v zahraničí československou a navázat tradice v pokračování čs.branné moci z r.1938, tak jak jsme ji znali. --Od 5.do 7.9. bude v Torontě celosvětový sjezd příslušníků 1.polské pancéřové divise, které velel generál S.Maczek, CB, CBE, DSO. Divise bojovala statečně po boku Kanadánů u Falaise v Normandii. --MUDr.Frank J.Pick napsal pro "Osvobození" článek o skupině čs.lékařů, která v počtu 20ti odletěla z Anglie do SSSR na Nový rok 45. Skupinu vedl MUDr.Josef Ungar a "jednatel" Otto Šling, býv.interbrigadista. Členy skupiny lékařů byli: A.Eiser, J.Eiserová-Krísová, M.Fischer-Ascherová, L.Fisch, I.Friedmann, C.Gregorová, Z.Grossmann, L.Haas, B.Karpin, J.Katz, A.Klecanová, A.Lewi, F.Pick, A.Politzer, H.E.Pollak, P.Steiner, J.Ungar, D.Wachsberger, R.Wichsová, K.Winter. Dále: E.Büchlerová, M.Kallová, Mg.Ph.J.Kumerová, B.Schulmanová a M.Znamenáčková. --Podle K.O. existovala od dob Karla IV do příchodu Němců v r.1939 tzv.Národní Garda. Němci NG odzbrojili a majetek zabavili. Po válce nebyla obnovena zásluhou KSČ. --Od loňského května zemřeli doma tito býv.vojáci ze Středního východu: D.Chváta, dr.H.Stein, Bohuš Faló, F.Kramoliš, J.Nesnídal, Fr.Alfus, Fr.Fantl, inž.E.Grégr, Jan Pokorný, Vlad.Sochor, L.Gebauer, A.Roubíček, K.Šefl, Jan Kos, Alois Kvapil, R.Rohan, D.Nemeth/od 311/, Aleš Kopecký, Jaroslav Květ a npor.Vrkočka. Sjezd živých svolal i letos inž.Jan Kárník a u hrobu gen.Klapálka na Olšanech mluvil JUDr.Josef Sommr. Oběd byl v karlínské Besedě za účasti 80ti osob. Bylo oznámeno, že jedna z ulic v Praze ponese jméno gen.Klapálka. --Škt.S.Kraus žije na Moravě. --Z Austrálie se v r.41 do čs.armády přihlásili: kpt.Sládek, por.Klausner a vojín Gasinec, Čapek, Reiser a Heřman Wostrý. Kdo o nich ví víc? Podrobnosti shání Austr.War Mem.museum v Canbeře. --Adresa hr.Šlika je: H.Schlik, Malteserkommande, A-2024 Mailberg, Austria. --Po obsazení Francie zničili Němci pomník čs.padlým v I.válce v Darney. Až v červenci 1978 byl zásluhou senátora Barbiera odhalen pomník nový. --Z archivu M.Tillera máme vyp.fotografie Maxy, J.Opočenského a R.Kocourka. Uvěřejníme. --Děkujeme mjr.K.Černému za dodatky a opravy vojenských stran v posledních pěti číslech "KL". Žije v Norimberku a má dobrou paměť. --Vilém Klusáček se těší poklidnému životu v Montréalu. --Dcera J.Seinera je zubní lékařkou v Kanadě. Otec je prý někde na Floridě.

Za plukovníkem JUDr. Karlem Trojánkem

Dne 27. června 1987 zemřel v Berwynu, Ill., bývalý plukovník justiční služby Dr. Karel Trojánek, ve stáří 83 let.

Rodiče sice nemohli podporovat nadaného studenta na vysoké škole, ale on se o sebe postaral sám. Znamení fotbalista, získal podporu svého klubu a několik let hrál také za francouzské profesionální fotbalové kluby. Po ukončení studií byl jmenován civilním soudcem, ale Mnichov a 15. březen 1939 zasáhly také do jeho osudu. Unikl gestapu, sloužil v čs. armádě ve Francii a s našim 1. plukem prošel také francouzskou frontou. V Anglii byl ustanoven polním prokurátorem čs. samostatné brigády, a v r. 1943 byl jmenován členem vrchního polního soudu v Londýně. Po návratu domů zůstal ve vojenské justiční službě jako plukovník a člen Nejvyššího vojenského soudu v Praze. Po únoru 1948 odešel s rodinou opět do zahraničí a po krátkém pobytu v Anglii vyeimigroval do USA.

Dr. Trojánek byl vynikající právník, ve svých funkcích vždy spravedlivý a lidský, který mluvil všem stejně, bez ohledu na hodnost.

DATUM VRYTÉ DO PAMĚTI

Jsou lidé na román, jiní na lyrickou báseň; jsou i tací, jejichž život by se hodil do sloupce úvodníku. Statný, opálený a kníratý muž přede mnou je vystaven na antickém tragédii, i když se chvílemi rozchechtá zcela dunivě.

Podíval se na datum, jež jsem nadepsal na list čistého papíru: „Pátého šestý. To je zvláštní datum. Před čtyřicetiletými lety jsme se v lodích blížili k francouzskému pobřeží, je to především invaze. Před osmi lety jsem byl zatčen. A před čtyřmi lety propuštěn. Pátého šestý.“

Zdeněk Bechyně je teď jedenatřicetý rok ženatý. A žení se do takového světa, že ho z jedenatřiceti plných jedenadvaceti let rodina neviděla.

V létě v devětatřicetém užděl z domova. Otec, Rudolf Bechyně, známý sociálně demokratický politik, musel přes hranice ilegálně. Zdeněk se ženou a dětmi měl americké pasy (žena byla dcerou Cechoameričana a ten stál všechno vyběhat). V Paříži se rozloučili. Otec do Londýna k Benešovi, žena s dětmi do USA. „Já jsem zůstal ve Francii. Jsem důstojník, musím počkat na válku tady, v Evropě. Odtud je to blíž domů. Manželka v té Americe napřed prodávala po domcích šaty, punčochy a hodinky, později se dostala do nějakého úřadu. Já jsem se zapsal a čekal. Dlouho jsem nemusel.“

Jako poručík druhého pěšího pluku čs. divize prodělával Bechyně trpkost francouzského útupu a porážky. Rozbité cesty, zmatek, krev a výbuchy, rozprávaná peřina a do ní prší... Potom na lodí přes Afriku do Liverpoolu. Tam byl přidělen k tankům. Výcvik, dlouho jen výcvik a potom konečně ten den, kdy se tank se skřepou přehnal jazykem slané vody a vjel na pláž Arramanchu. Boje u Dunquerque. V březnu pětáctýletá marná žádost tankistů, aby byli ze svazku britské armády převedeni k Američanům Pattonovi a mohli se účastnit osvobození Československa. Potom přece jen domů. Po šesti a půl letech shledání, shledání se všemi. „Se všemi? V Osvětimi zahynuli strýc a bratr mé ženy, švagr Vladimír zahynul v lágru ve Svatoborčech, bratranec byl zastřelen na Pankraci. Jedenáct členů rodiny bylo po koncentracích v celé Evropě.“

Státní kapitán Bechyně po válce svlékl uniformu a šel znovu sedláct. A mluvil se do politiky ve stopách svého otce, u sociálních demokratů. Třicetátého února 1948 svolal v Karlových Varech velkou schůzi a na ní vyjádřil svůj nesouhlas ke sloučení soc. dem. s KSČ. Totéž učinil ještě jednou, v červnu, na schůzce funkcionářů „vyaknémeň“ pro nesouhlas se soc. dem. Fierlingem a odtud své stanovisko písemně poslal do Anglie labouristům. Byl to politický akt, logické bylo řešit ho tedy politicky, diskusí. Hlasováním. Řešení bylo jiné. Bechyně byl v březnu 49 zatčen (nepohodlný chlap, pořádek remca, teď aspoň dá pokoj) a v létě ho pro nedostatek jakýchkoli důkazů propustili. Šel za Smrkovským na fidelesství Státních statků: „Jdu z basy, můžete mě znovu zaměstnat, kriminálníka?“ Dostal okamžitě místo na velkém statku Čtělě a tam ho v padesátém zatkl znovu. Pátého šestý.

„Devět měsíců si mě podávali v Ruzyň. O metodách se už psalo: nedostatek jídla, věčné chazení, temnice, asi měsíc mě budili 30-40X za noc, zima, vyhrožování porcovat, ale já nejsem na změkknutí a na přiznávání něčeho, co jsem neudělal. Soud byl na jaře jedenapadesát. Velezrada a špionáž. Postavil jsem se veřejně proti sloučení; protože tehdy se už KSČ ztožnila se státem, byl čin proti její linii protistátním činem. To byla ta velezrada. A špionáž byl dopis anglickým sociálním demokratům. Ale obžalovací spis jsem neviděl. Rozsudek jsem neviděl, dodnes; při procesu nebyl ani jeden svědek, žádná konfrontace, nic. Jenom administrativní

odškrtnutí člověka. Typická pro ten proces byla první otázka předsedy soudu: Obžalovaný, často ve výpovědi udává slovo humanismus. Co to podle vás je?

Ten soud se neopíral o žádná fakta, bylo to jen hádka o ideologii, jenomže z dost nerovných pozic. Odpověděl jsem předsedovi volnou citací Aragona: Humanismus, který charakterizuje evropskou kulturu, to je rozumová víra v hodnotu a důstojnost člověka, to je uslechtilá úcta k jeho svobodě, bojující kult jeho rozumu.

Tak jsem dostal čtrnáct let. A odešel jsem.

Zdeněk Bechyně měl přiležitost poznat naše uranové doly. Rubal v nich jako vězeň šest let, když nejvíce sklony k převychování, dostal se do třídní tudy, kde byla radioaktivita nejvyšší. Anomii měl už takovou, že byl poslán do vězeňského špitálu a tam ho z nemoci vytáhli. Napsali mu dokonce, že už nesmí do radioaktivního prostředí.

Je to statný chlap, váží šestasedmdesát kilo; když byl ve dvaašedesátém v Leopoldově půl roku v korekci, vážil osmdesát kilo. Jednou mu na zamrzlé okénko temnice sedl holub. Křídlatý krásný pozdrav ze světa venku. Připíchl se k němu petichoučkou, chytíl ho. Utrhl mu hlavu a vyplil krev, pak ho oskubal a syrového zuby roztrhal a snědl. Peří a kostičky vepal do komína, nepřítlo se na to. Snad mu ten holub tehdy zachránil život.

Nic však nezachránilo život jeho synovi. Už jako kluk byl slabý na srdce, po spále, a když ho vyhodili ze školy (tata kriminálník, zločinec), nemohl sehnat slušné místo, pracoval na sílnici... Zemřel měsíc před otcovým propuštěním.

Mezitím ovšem šla léta, dvacetý sjezd, první odhalení deformací (od pětádesátého měl Novotný k dispozici výpověď Kohoutkovu a Doubkovu z Ruzyně), pro zloděje a násilníky byly amnestie, pro našeho muže nic. Odseděl plných čtrnáct let do čtyřšedesátého. Do pátého šestý.

„Hitlerovi jsem za války odevzdal šest a půl roku života, Stalinovi a našim malým českým státním čtrnáct a půl. Ze by mě kriminální převychoval? Proč? Když se stal letos v lednu ten záraz a da se srovná, tak budu opakovat to, co jsem si myslel po celý život -- socialismus je pro mne maximální svoboda člověka, především svoboda lidského jednotlivce. Je to spjata s demokracií, se skutečnou lidovládou, a má to tudíž všechny podstatné rysy humanismu. Proto si myslím, že sociální demokracie má dál logiku a perspektivu, že je přirozeným spojením toho směru vývoje, který u nás začal letos v lednu.“

Uzavíráme rozhovor s mužem, jehož život připomíná antickou tragédii. S člověkem nezločinným, jemuž můžete odepřít či upřít snad všechno, ale charakter a lidskou důstojnost mu neupřete. S jeho politickými názory je možno polemizovat (zda v tom není riziko tříštění síl, zda přitom nevěří na starou parlamentní strukturu kontroly moci, zda přitáhá nespokojenost s parajunkem členění národa, zda v současné situaci není realističtější hledat jiné, nové kontrolní systémy, vyšší a přímější typ demokracie), ale to je politický akt, který se dá řešit diskusí. Argumenty. A pak třeba hlasováním.

Zdeněk Bechyně se dívá na papíry, jež skládám se stolu. Na prvním je datum: pátého šestý.

"Signál" /1988/

IVO STUKA

Na letošním Čs.dnu na Masaryktownu se sešli tito zasloužilí legionáři: zleva - J.Vinický ze Scarborough, Josef Hynek z Mississauga, Fabián Katrňák z Floridy a Matěj Koutný z Mississauga. Vzpomínali na "staré dobré časy".

O PARAŠUTISTECH

17.7.87 oslavil v New Yorku své 70. narozeniny kpt. Jan Babinec z parades. skupiny ZA SVOBODNÉ ČESKOSLOVENSKO.

Autoři několika článků o čs. záp. parašutistech, a dokonce i parašutisté sami, se zabývali otázkou, jak se mohlo stát, že do vlasti byli posláni muži tak "nepevných" charakterů, jako Karel Čurda a Viliam Gerik. Byli jediní, kteří se sami přihlásili Gestapu a způsobili smrt svých kamarádů. Byli také jediní, kteří pro Gestapo dobrovolně až do konce války pracovali, byli čs. soudem souzeni a popraveni. Pokud se týče Gerika máme k dispozici svědectví plk. J. Šustr, který žije poblíž Washingtonu, že při kontrole kapes parašutistů těsně před odletem, našel u Gerika fotografii nového typu britského tanku; Gerik to vysvětlit nedovedl. Letadlo sice vzlétlo, ale pro "nepříznivé podmínky" nikoho nevysadilo; po přistání dispečer urgentně žádal své nadřízené, aby Gerik poslán domů nebyl. Přes varování dispečera Šustra Gerik byl vysazen ve skupině ZINC, s npor. Oldřichem Pechalem a rt. A. Mik-

šem u Kbel na Slovensku 27. dubna 1942. Jejich radiostanice nesla jméno "Lípa". -- Zajímavá je také otázka, zda se Gabčík a Kubiš už znali z Francie, o čemž plk. Fr. Moravec, přednosta II. oddělení MNO pochyboval. Žije však celá řada svědků, že oba byli dobrými kamarády už v Agde. -- Původně měli jít na Heydricha Gabčík se Svobodou, který se však při tréninku zranil a na jeho místo byl přijat Kubiš. Karel Svoboda byl vysazen až ve skupině WOLFRAM 13. 9. 44, byl po seskoku zatčen a konce války se dožil v konc. táboře Flossenbürg. Svobodovi měli sodovkárnou ve Slaném a jejich adresa se našla u některých čs. parašutistů ještě před atentátem na Heydricha; celá rodina až na Karla přišla o život. -- Prof. V. Krajina svém interview o heydrichiádě se dopustil omylu, když tvrdil, že Gabčík byl Jan a Kubiš Josef. Ve skutečnosti to byli: Jan Kubiš a Jozef Gabčík. -- Robert Matula ze skupiny WOLFRAM nám z B.C. poslal pěknou fotografii ze Smrku v Beskydech; je u pamětní desky na počest Josefa Bierského, který tam zahynul rukou zákeřného vraha, s Karlem Karasem. Karas byl za války hlavním pomocníkem "wolframistů" na Moravě. -- R. Matula se sešel také se St. Uchytilem. -- Červnové trizny v Praze se účastnila i sestra Kobzíka /skupina CARBON/, Sedláček-vysazený za SNP, jakož i nevysazení parašutisté Ruml, Šebelle a Pešek; poslední 2 měli být vysazení z Bari. Čs. zahr. letce reprezentoval Fr. Fajtl. -- Pražská revue "Signál" v číslech 22 a 23 přinesla dlouhé články o atentátu na Heydricha a boji v kostele sv. Karla Boromejského. Články měly názvy: "Dva muži v jedné noci" a "100 minut čekání na Heydricha". Byla při tom zveřejněna fotografie Halifaxu, s kterého Kubiš se Gabčíkem vyskočili, pilota R. Hockey-ho a operační záznam dispečera J. Šustra. -- Josef Pojar z Vídně, byl údajně v 50. letech vězněn.

Praha, 17. června 1987: Po mnoha letech se sešla skupina čs. parašutistů, kteří byli za 2. světové války vycvičeni v Anglii a shozeni v týlu nepříteli. Jsou to zleva: Otmar Riedl ze skupiny BENJAMIN, Čestmír Šikola ze skupiny CLAY, Jaroslav Klemeš ze skupiny PLATINUM, Fr. Trpík ze skupiny GLUCINIUM, Jan Zemek ze skupiny SILVER B, Rudolf Kradk ze skupiny SILICA, Rudolf Pernický ze skupiny TUNGSTEN, Jan Štursa ze skupiny CHROMIUM, Leopold Musil ze skupiny TUNGSTEN a Josef Čermota ze skupiny WOLFRAM. Jsou to všichni, kteří dnes v ČSSR žijí?

TROCHU HISTORIE o atentátu na

Heydricha čs. parašutisty z Anglie, se několikrát objevilo tvrzení, že II. oddělení čs. ministerstva národní obrany v Londýně plánovalo poslat pro Kubiše, Gabčíka a jejich druhy, skrývající se v kostele na Resslově ulici, anglické letadlo a dopravit je zpět do Anglie. Snad se nikdy nedovíme, jak to vlastně všechno bylo, protože gen. F. Moravec a gen. K. Janoušek nežijí a nevydali o tom žádné svědectví. /Žijí jen plk. J. Šustr, dispečer čs. parašutistů a plk. Ron Hockey, velitel angl. 138. speciální peruti; oba Gabčíka a Kubiše v Čechách vysadili./ Faktem je, že v zimních měsících angl. Halifaxy přistávaly a odlétaly z Polska. V této souvislosti je zajímavý materiál, který napsal F. Janský pro "Hlas Revoluce" 27. 6. 87.

Problémy s "odvozem" generál Janoušek ovšem znal, proto již dříve upozornil plk. F. Moravce, že případná doprava kohokoli z protektorátu zpět do Anglie pomocí letounu bude vzhledem ke zkrácením se nocím státa méně uskutečnitelná. Moravec prý tehdy žádné podrobnosti nesdělil, připsal však, že kdesi nastala chyba a nezdálo se, že by cokoliv předstíral, s Janouškem si při nevěstejném styku tykali; došlo asi právě tehdy ke zpoždění výměny zpráv s protektorem. Tím víc je ovšem podivnější pozdější Moravcovu tvrzení, že "Antropoid" byl do protektorátu poslán na jaře 1942. Moravec byl znám svou pečlivostí, proč jen by chtěl chodit dělní záměrně měnit, žádné cul bono mu nekynulo...

Ať už případ sám měl jakýkoliv další průběh, faktem zůstává, že 19. června Slunce v Praze vyšlo 10 minut před čtvrtou a zapadlo 12 minut po osmé. Noc podle SEČ trvala pouhých 7 hod. 36 min. a dávno po jejím uplynutí by se hydroavion mercury, jenž nebyl vůbec ozbrojen, stále ještě nacházel hluboko nad nepřátelským územím; byl by ztracen.

Uvedené datum není náhodné, po zdárném odvozu výsadky doposud živých z krypty pravoslavného kostela -- nápad s rakvěmi nebyl špatný -- měl být prý učiněn pokus dopravit je letcky z protektorátu jiným způsobem, je ovšem známo, jak špatně o den dřív všechno dopadlo. Nebylo asi náhodné, že výsadkáři měli být dopraveni na Kladensko, na poslední stanici mučednické anabáze.

Nevím, kde byl v červnu Anderle, (teprve až 10. prosince 1942 navždy skončil s celou posádkou kdesi v moři u Malty) ještě 25. října téhož roku bombardoval v sólové akci letiště Luftwaffe v Pardubicích ve snaze odlákat pozornost od výsadky skupiny Antimov, složené ze Závorky, Srazil a Jasníka. Protože zmíněná Jankova posádka uhořela v březnu, byl by právě Anderle nebo Knaflík od 138. peruti pro zvláštní úkoly vyrazil pro Gabčíka a Kubiše.

Zmíněná britská perut měla původně letouny typu whitley, dvoumotorové, na jaře se však začaly přidělovat čtyřmotorové halifaxy se značně vysokou cestovní rychlostí téměř 370

km/h, vzadu byla ve věži kulometná čtyřčata. Halifax nebyl ovšem hydroavionem a nemohl by přistát v protektorátu ani na pomocné ploše, i kdyby snad byla nějaká volná, potřeboval by podstatně delší startovací dráhu než předválečné čs. letouny, pro něž plochy byly původně připraveny. Důležité bylo, že měl při natankování devíti tun paliva dolet přes 3000 km a uvezt za takových technických podmínek přes tři tuny užitkového nákladu, místo jeho části mohl přibírat v přidávané nádrži palivo další. U letounu by nebylo obtížné odstranit hbitně stílečkou věž a také nové zavazadny zaměřovací radar H2S, jehož anténa byla umístěna v gondole po odmontované stílečce věži spodní, oba tyto výstupky byly příliš nápadné. Motory, tehdy dosud merliny XXII o 1280/1380 k — silnější herculesy přišly o rok později —, byly spolehlivé a vyhnaly maximální rychlost na 450 km/h nebo vynesly letoun do výšky nad 7 km, na danou dobu stroj k pohledání. Kdyby s ním letěl třeba i Angličan, jistě by měl potom na druhém březí zkušeneho pilota českého a nejspíš zmíněného Telbra, předválečného záletáče, dobře znalého celé pražské okolí. Právě tento letoun by byl schopen dokázat cosi neobvyklého, k čemuž dala podnět jiná příhoda také neobvyklá:

Někdy v roce 1941, buď 12. března nebo 17. dubna při útoku tritstajednácí na Berlín, požádal telegrafista Slánský německou stanicí letecké zabezpečovací služby o zaměření, o směrnik či přímo o QTH, určené polohy, samozřejmě pod fingovanou voláčkou. Kupodivu dostal hned odpověď — mohl potom navigátora upravit, kdy má shodit pumy. Slánský, výborný telegrafista a poválečný dopravní pilot, znal různé zvyklosti v říši používané jako třeba DS pro děkuji nebo GN pro dobrou noc apod., důležité ovšem bylo, že ve zmatku na frekvenci panující nikdo nepátral po identitě letounu. Což tentokrát zkusit něco podobného na podstatně vyšší úrovni? Nevím, kdo návrh podal, možná druhý velitel tritstajednácí škpt. Schejbal na inspektorátu čs. letectva tehdy působil. Návrh byl přijat a hned bylo započato ve vši účlosti se sondováním potřebných in-

formací, hroznivé zprávy z domova na každého neodbytně doléhaly.

Původní myšlenka přeletu Severní moře i Baltiku byla zachována, byla prý zvlášť přitažlivá a zdála se být zárukou úspěchu. Byla propočítána nová trať pro bombardér halifax, který by měl opustit Anglii opět za světla, držel by se ale 55° s. š. a vstoupil by za plné tmy nad Dánsko. Nfes které by pokračoval v operační výšce asi 6 km nad Baltik. Tam ne kdes na úrovni Odry by začal silně klesat do výšky nízké, utekl by radarům, později by změnil kurs na jih a opět vystoupal do běžné výšky cestovní 2000 m MER, běžné pro dopravní letadla. Proletěl by potom při snížené rychlosti mezi Štětínem a Berlínem, držel by se bokem 14. poledníku, aby minul Drážďany a hlásil by se německým stanicím jako na cestě do Lince, prvním písmenem jeho voláčky bylo D.

Požádal by o polohu ruzyňský za měřovač, kde za války drživali noční služby, pilot by si ověřil správnost bližšího se zavažného rozhodnutí. Nad středními Čechami, kde by byl za čtyři hodiny letu, by oznámil, že hodlá v Ružyni přistát. Zahájil by běžný řízený sestup na dráhu 22, již betonovou v délce 1800 m a doplněnou trianglem drah dalších, z nichž dráha 26 by mohla pilota zajímat později. Přes zaměřovač by pilot běžně klesal s vypuštěným podvozkem a ani by se neobával, že by vzbudil na německém letišti podzdivžení — přestříkaný halifax by byl z jistého úhlu pohledu podobný podobný německému civilnímu čtyřmotoráku Ju-90. Navíc se dalo počítat se značným momentem překvapení a osoby zvlášť podezřelé by posleze přesvědčily velké hákové kříže v bílých kruzích na obou směrovkách, letadla lufthansy neměla na trupu maltézský kříž. Ruzyňské letiště bylo za války samozřejmě střeženo, jeho obvod činil však dobrých deset dvanáct kilometrů a strážě byly soustředěny hlavně kolem letového parku, rozestavěného poblíž hangárů.

Osádka přestrojeného halifaxy by došla pro přistání na konec dráhy, kde by směrem od Hostivce nastoupil již připravený sedmičlenný desant pod Opálovým vedením — vojáci se svou profesí by si hravě poradili s nahodilým vzpurným strážným. Po otočení do protisměru by se letoun buď náhle rozjel po dráze 04 či naopak by pokojně doroloval na křižovatku s dráhou 26 a tam by jako omylený stočil směrem na západ. Pilot by pak startoval směrem k jihu, prý od obklopených budov, dráha dlouhá 1800 m by mu brzy umožnila se odleptit. Domů do Anglie by se halifax vracel přímo přes říši, doletěl by za Kanál za tmy a včas, bojových zkušeností a paliva by měla osádka dost.

Nejenže by byli zachráněni zvlášť zasloužilí odbojáři, povedl by se i vitný kousek, který by Hitlera jistě rozzuřil. Osud žel rozhodl jinak, což generál Janoušek mrzelo, zvláštní letoun do Prahy nebylo již nutné vypravovat. Škoda, prý velká škoda...

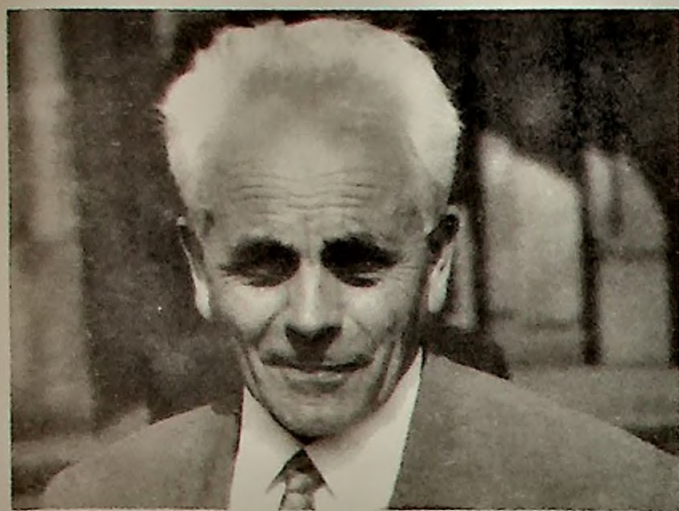

Účastníci letošní trizny za 7 čs. parašutistů ze západu u pražského kostela, kde v r. 1942, t. j. před 45ti lety, padli, měli možnost si koupit tuto pohlednici, kterou přinášíme ve zmenšeném měřítku.

skautská hlídka:

ČESKOSLOVENSKÝ SKAUTING

Se zpožděním došla z domova zpráva, že v Praze zemřela 23.června t.r.neuznaná hlava čs.skautingu, prof.RNDR. Rudolf Plajner. Bylo mu 86 let. V předvečer své smrti se rozloučil se skauty a přáteli těmito slovy:

"Vážení, milí přátelé, sestry a bratři: Pochodeň mého života dohořívá. Proto se chci s vámi rozloučit, pokud je čas a poděkovat vám za vše, čím jste zkrášlovali dny mého putování, za přátelství, doprovod na junácké stezce, spolupráci, za ruku podanou v tísní, za radu i účinnou pomoc. Své nejbližší jsem požádal, aby upustili od pohřebních zvyklostí, popel rozptýlili v mém rodném kraji a doplnili jen za těmito řádky příslušné datum. Buďte zdraví a radujte se z daru života!

Jílové u Prahy, Tyršova 318, v červnu 87.
Rudolf Plajner."

Skloňme své hlavy před památkou člověka nám tak drahého a nesme dál ve svých srdcích jeho odkaz, který je nám všem tak blízký.

Dne 6.července t.r. se v Praze dožil 80ti let významný skautský autor Jaroslav FOGLAR. Narodil se v r. 1907 v pražském Podskalí. Ve 12ti letech vstoupil do 34.oddílu vedeného učitelem Kalivodou. Jeho první prací byla povídka "Vítězství" v r.1923. O 2 roky později přejímá vedení pražské Dvojky; v r.1933 vyšel jeho román "Přístav volá". Následují "Boj o první místo" a "Hoši od Bobří řeky". V r.1935 začíná vycházet jím založený "Malý Hlasatel", později přejmenovaný na "Mladý Hlasatel". V r.38.začal na poslední straně seriál kreslených dobrodružství "Rychlé šípy". K jubileu mu blahopřejeme!

Z OKUPOVANÉHO ČESKOSLOVENSKA

také národní umělec Miloš Kopecký. Odvážně řekl tyto věty: "Každá doba má své lidi. Jako je umění včas přijít, je i neméně umění včas odejít" a "Váš čas vypršel - odejděte!" Vládnoucí Husákova klika se zatím spokojila s tím, že tyto a jiné "závadné" věty nepustila do tisku. --80ti-letý farář v Popradu Ladislav Hanus bude souzen za trestný čin "maření dozoru státu nad církvemi". Vypomáhal v duchovní správě. --V tisku diskutovali znalci Heydrichiády; mezi nimi Eduard Čejka, O.Sládek a Jan Gebhart. Přišli na to, že hlavně v důsledku represálií a Lidic, odvolala angl.vláda začátkem srpna 42 svůj podpis na mnichovské smlouvě. --Na tiskové konferenci v kině Praha byl promítnut dokumentární film "Opus pro smrtihlava"/tj.Heydricha/. Výklad podali dr.O.Sládek, Zd.Veselý, Jan Turek a Milada Škopková. --K nedožitým 90.narozeninám dr.Jaroslava Procházky, pol.komisaře čs.armádního sboru v SSSR, napsal oslavný článek genmjr.Andrej Faglic. --Dva vyšší důstojníci VB budou v Praze souzeni za vraždu číšníka v Dejvicích, který jim odmítl prodat alkohol po uzavírací hodině. --Od ledna 1911 po 18 měsíců působil na pražské německé technice Albert Einstein. Na domě č.7 v Lesnické ulici má být odhalena pamětní deska. --Jugoslávští stavbaři dokončují nový pražský hotel FORUM v Praze 4. Bude mít 531 pokojů s 1.100 lůžky. --Předseda kom.strany v JAR Joe Slovo dostal na Hradě "Řád za přátelství". --V tisku se začíná psát o Calgary a zimních OH. Čs.skokani se obávají, že na místcích "moc fouká". --Novou osobní Škodovku S-781 navrhl Ital Beptone. --Z posledního autobusového zájezdu do NSR se nevrátilo 22 cestujících; požádali o asyl. Jde většinou o mladé lidi. --V Pardubicích uspořádali výstavu "Pardubice 1900-2000". Místní tisk konstatoval, že mezi návštěvníky byli i lidé z Hradce. --Ve Skačticích u Kroměříže uctili památku učitele Stanislava Zavřela, který byl popraven nacisty 22.2.45 na Pankráci. Byl předákem sociálně demokratické strany na Hané.

NOVÝ ZPŮSOB ZÍSKÁNÍ INFORMACÍ O ADOPCI

Ne všechny adoptované děti chtějí v dospělosti znát své původní rodiče.

Pro ty, co se o to pokusí, bývá často proces zjišťování zdoluhavý a plný zklamání.

To platí také pro rodiče, staré rodiče, bratry a sestry pátající po dítěti kdysi před léty daném k adopci.

6.červencem 1987 počínaje, vchází v Ontáriu v platnost nové dodatky zákona, které mění podmínky i postup v získávání informací o adoptované osobě. Širší informace jsou-li k dispozici, jako například historie a zdravotní dispozice původní rodiny, budou poskytnuty dospělým adoptované osobě (starší 18 let) na požádání; také naopak, informace o adoptující rodině budou poskytnuty dospělým příbuzným adoptované osoby na požádání.

Informace, které blíže určí totožnost obou stran, mohou být poskytnuty jenom tehdy, když obě zúčastněné strany, dospělá adoptovaná osoba, nebo původní rodina adoptované osoby, uvedou dobrovolně své jména v Záznamu o adoptivním zjištění (Adoption Disclosure Register) a odsouhlasí k vydání. Souhlas adoptivních rodičů se pak již nepožaduje.

Dospělá adoptovaná osoba má nárok požádat o pátrání po své původní rodině i když příbuzní z této strany nebyli registrováni. V takovém případě se zachovává přísné utajení všech údajů. Když si zjištěná rodina nepřeje navázat kontakt s adoptovanou osobou, prostě nedá souhlas k vydání jakýchkoli informací o sobě.

Příčiny a vztahy obestírající informace o adopci jsou složité celek a proto je v každém stupni poskytována odborná rada. Také vyřízení žádosti může trvat delší dobu, protože seznam žadatelů je již teď značný.

Všechny nové úpravy vyjdou tiskem v jazyku anglickém a francouzském, brožované, zdarma, začátkem srpna. Spojte se s místní pobočkou Společnosti pro pomoc dětem (Children's Aid Society) nebo napište na Útvar informací o adopci (Adoption Information Unit), 700 Bay, 2.patro, Toronto M7A 1E9. V Torontu volejte 963-0709. Jinde v Ontáriu volejte zdarma 1-800-387-5477.

Ministry of Community
and Social Services

 Ontario

ČECHOSLOVÁCI v ZAHRANIČÍ

Resignoval po kom. puči jako čs. velvyslanec v Dánsku. -- Čtenář z Itálie nám připomněl, že před 50ti lety zemřel slavný vynálezce Marconi. -- Na universitě v Bostonu bylo zřízeno první středisko pro výzkum otázek dezinformace. Prvním šéfem je býv. čs. zpravodajský důstojník Ladislav Bittman. -- Belgická policie zatkla po přestřelce čs. emigranta Staislava Duška. Byl obviněn z přepadení banky a zabití policisty. -- Pat Jostenová cestovala 2 týdny po Francii. -- Vyučený soustružník Libor Štětka z vých. Čech, t. č. v Mnichově, hledá práci v Kanadě. Adresa v redakci. -- C.D.U.P. v Anglii má nyní adresu: 22 Ladbroke Sq., London W11 3NA. Tel. 01-727-7849. -- "Bohemicus" napsal pro poslední číslo "Listů" znamenitou studii o TGM "Muž proti proudu". -- 2. července se v Anglii dožil "50" známý dramaturg Tom Stoppard. Narodil se ve Zlíně, kde byl jeho otec dr. J. Stressler lékařem u Baťů. V r. 39 rodina odjela do Singaporu a tam otec přišel o život. Matka s Tomem byla evakuována do Indie, kde se provdala za angl. důstojníka K. Stoparda. -- Karel Palivec by rád navázal kontakt s rodáký z brdské obce Strašice. Adresa: K.P., 8776 Hätzingen, Switzerland. Tel. 058-84 18 81. -- Msgr. František Planer oslavil v Římě 50. výročí vysvěcení na kněze. Pomáhal po mnoho let čs. uprchlíkům. Byl prvním českým rektorem koleje Nepomucenum v Římě. -- MUDr. Václav Vojta se v Mnichově dožil "70". -- Ve Stuttgartu měl zajímavou přednášku Msgr. Jaroslav Polc z Říma. -- Českou besedu předvedli nedávno ve Frankfurtu-před p. biskupem dr. Škarvadou-naši skauti. -- Pěvkyně Miluška Šimková se po bedlivé úvaze usadila "na vejminku" v městě Broken Hill, které má 28.000 obyvatel. Je stále umělecky a jinak činná. -- 17. národní pouť v Ellwangen 11.7. byla velmi čteně navštívena. -- Ve Frankfurtu vychází oběžník kat. farnosti "Setkání", který založil dr. Wörtner. -- Rodina Vejsadová hledá rodinu Dvořákovu, kdesi v Austrálii. -- Krajan z Francie nám poslal foto desky ve Strasburku, která je tam na počest českých studentů z r. 1872. Text se pokoušíme přeložit. -- Jan Beneš napsal pro "Nové Obzory" zajímavou recenzi knihy "Rudá hvězda nad Prahou"; pův. titul je "Red Star over Prague". -- Podle "Víd. Svobodných Listů" se kan. občané Jiří Bubla a Josef Janda zapletli do pašování heroínu do Rakouska a sedí tam ve vězení. Jejich pomocnice paní Polová měla 5 různých cestovních pasů, každý na jiné jméno. Jiří Bubla má nejspíš po kariéře jako hokejista. -- Jan Stránský, dosavadní vydavatel "Severských Listů" se od ledna 88 stěhuje do Denie ve Španělsku. Předal vydávání listu, tak důležitého pro naše krajany ve Skandinávii p. O. Černému v Uppsale. Zaslouhy obětavého Honzy Stránského a jeho paní budou navždy zapsány zlatým písmem v historii našeho exilu. -- Miloš Halouzka se ozval z Filipín, že plánuje "vejminek" v Kalifornii. Plánuje cestu po Kanadě, kde má řadu přátel. -- M. Balada z NSR byl na dovolené v Itálii. -- Syn B. Kobližky chce se z NSR dostat do Kanady. -- J. Roub se těší na každé nové číslo "KL" v Münsteru, NSR. -- V Paříži čte "KL" se zájmem prof. Jar. Trnka s paní.

5. července tomu bylo už 30 let, co v exilu zemřel spisovatel Zdeněk Němeček, autor knihy "Dábel mluví španělsky" atd.

DOMÁCÍ UZENINY * EVROPSKÉ LAHÚDKY

PARKLAND
MEAT PRODUCTS
ILJA
SANDA
2216 BLOOR WEST (u Runnymede)
TORONTO, ONT. M6S 1N4 TEL: 766-8338
Máme také hrubou mouku a knedlíky.

NAŠI V USA

"Wall St. Journal" přinesl 13.7. zajímavý

článek "Life in Czechoslovakia is good, but system still exacts its price". -- Zasláno: Bezdětná vdova v USA si přeje poznat muže dobrého charakteru, od 62 do 65ti, který rád cestuje. Zn.: Jen vážné nabídky. -- Zahr. sokolská župa udělila obětavému Jiřímu Špánkovi ze San Fr. zlatou medaili za práci ve Francii a v USA. Dopis Ustředí podepsali: nový starosta R. Fiala a místostarosta Vlad. F. Svoboda. -- Red. J. Pejskar vydal novou knihu "Vlastenci", 278 stran. Adresa: 330 N. Stage Coach Lane, Fallbrook, CA. 92028, USA. -- 12.8. tomu byly 2 roky, co v Miami zemřel dr. B. Syrový. -- Pavel Tomaska žije v Concord, CA. -- Vdova básníka Petra Kříčky navštívila své přátele v okolí Washingtonu. -- RFE vysílalo studii L. Drobílkové o činnosti a možnostech tzv. nekomunistických stran v ČSSR. -- Luděk Jánský v NY churaví a přátelé mu mohou napsat na: 218 W. 24th St., Deer Park, NY, 11729, USA. -- Prof. L. Brom podporuje snahy čs. legionářů o reorganizaci vedení čs. exilu. Vedoucí osobností má být prof. dr. Karel Hujer. -- Ivan Lendl je prý už 2x milionářem. -- Oksana Lenec zakotvila v Poughkeepsie, NY. -- Srpnové číslo revue "Playboy" má naši Pavlu Pořízkovou na titulní straně. Je to prý nejkrásnější žena na světě. -- Pí D. Prchalová darovala našemu archivu pásku se zpěvem Jarmily Novotné. Na klavír ji doprovází Jan Masaryk. Jindra Vodenka žije v St. Petersburgu, FL. -- Jiřinka a Přemysl Tůmovi jezdili 4 měsíce po Yukonu. -- Básník Jiří Pospíšil z NJ plánuje vydání knihy básní "Podzimní květy". -- V Astorii, NY zemřel Václav Mazánek. Pocházel z Volyně a autor J. Tománek napsal na jeho počest pěknou básně. -- Jan Kuncíř se sešel na prac. poradě s novým sekretářem Central European Community, p. Wm. Viekmannem. -- A. Bártová nám věnovala "Výbor z díla Františka Bílka", který vyšel loni v Praze v omezeném nákladu. -- Krajané v L. Angeles plánují stavbu rekreačního střediska. Adresa pro dárce: L. Nekuda, 2653 Hartland Circle, Westlake Village, CA. 91361, USA. -- Mistr Z. Mácal diriguje letní koncerty v Chicagu. Propaguje naši hudbu. -- Josef Janečka z Chicaga byl v Torontě.

Nejpopulárnějším profesorem na universitě ve Strasburku je prof. emeritus Jiří Straka. Mnozí čs. poúnoroví vysokoškoláci mu vděčí za pomoc v prvních letech exilu. Snímek je z července 1987.

Nezávazný odhad
hodnoty vašeho
domu, obchodu,
živnosti nebo jiné
nemovitosti
provede diskrétně
a zcela zdarma
George (Jiří)
Daneš

**Family
Trust**

Corporation Realtor

Tel. 439-1660 /anglicky/
266-1659 /česky/

Výhody daňové reformy 1987

NIŽŠÍ SAZBY, SPRAVEDLIVĚJŠÍ SYSTÉM

Volejte a ptejte se:

1-800-267-6638*

Ptejte se na daňovou reformu a výhody pro Vás.

Žádejte brožury:

1-800-267-6620*

Vyžádejte si informace o reformě.

Pro hluchoněmé:

TELECOMMUNICATIONS DEVICE FOR THE DEAF 1-800-267-6650*

*8 a.m. - 8 p.m. EDT, weekdays, except holidays.

Dne 28. srpna tomu bude přesně 10 let, co v USA zemřel významný čs. podnikatel a vynálezce, znamenitý civilní pilot a obětavý vlastenec Vincenc Hodek. Na našem obrázku, který je z archivu paní Marie Hodkové, je vpravo. Vlevo je jeho spolupracovník inž. St. Kříž. Spolu vybudovali za války tajně letadlo HK-101. Snímek je z roku 1946, pravděpodobně na letišti v Klecanech u Prahy. Na p. továrníka Hodka jeho přátelé nezapomínají.